

Министерски съвет

Портал за обществени консултации

(www.strategy.bg)

**Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък
върху добавената стойност и мотивите към него**

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 05.09.2022 г. - 05.10.2022 г. Неактивна

Номер на консултация: #7025-K

Област на политика: Архив - Финанси и данъчна политика

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на финансите

Тип вносител: Национално

Отговорна дирекция: Данъчна политика E-mail: taxpolicy@minfin.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на финансите

Адрес: София, ул. Г. С. Раковски № 102

Електронна поща: feedback@minfin.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Полезни връзки

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност - вер. 1.0 | 05.09.2022](#)

[Мотиви към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност - вер. 1.0 | 05.09.2022](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 05.09.2022](#)

[Становище на дирекция „Модернизация на администрацията“ - вер. 1.0 | 05.09.2022](#)

[Становище на "Топлофикация София" ЕАД получено по ел. поща на 05.10.2022 г. - вер. 1.0 | 05.10.2022](#)

[Становище на Електрохолд България ЕООД получено по ел. поща на 6.10.2022 г. - вер. 1.0 | 06.10.2022](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 21.10.2022](#)

[Получени становища \(.rar\) - вер. 1.0 | 02.11.2022](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: ПРАЙСУОТЪРХАУСКУПЪРС БЪЛГАРИЯ (05.10.2022 19:41)

Становище на РИС България относно параграф 15 от проекта за ЗИД на ЗДДС - част 3

Във връзка с изложеното по-горе сме на мнение, че предложените текстове трябва да се преработят. Това трябва да стане като се вземе предвид принципа на съразмерност и се установят условия за намаляване на данъчната основа при неплащане, които да позволят практически на данъчно задължените лица да се възползват от коригиране на размера на платения от тях ДДС, когато те са в

състояние да докажат окончателната или вероятната несъбираемост на вземанията си посредством разумни и реалистични за набавяне доказателства.

Автор: ПРАЙСУОТЪРХАУСКУПЪРС БЪЛГАРИЯ (05.10.2022 19:40)

Становище на PwC България относно параграф 15 от проекта за ЗИД на ЗДДС - част 2

Такива, например, са следните условия:

- изискването, че за доказване на окончателната несъбираемост на вземания (чл. 115, ал. 10, т. 1), погасени по давност, трябва да са налице доказателства за "неуспешно проведено изпълнително производство". Така намаляването на данъчната основа се поставя в зависимост от това данъчно задълженото лице да е започнало и активно провеждало изпълнително производство за вземането си. Това обаче често може да е било икономически несъобразно (напр., защото вземанията са много на брой, но с малък индивидуален размер, който не оправдава разходите за изпълнително производство) или нецелесъобразно по други причини. Липсата на изпълнително производство би лишило данъчно задълженото лице от възможността да коригира платения ДДС, въпреки че реално не е получило и никога няма да получи пълно плащане. Това противоречи на целите и смисъла на чл. 90, ал. 1 от Директивата;

- изискването, че за доказване на вероятната несъбираемост на вземания (чл. 115, ал. 11) доставчикът трябва да има доказателства, че длъжникът не разполага с активи, срещу които да бъде насочено принудително изпълнение, и че има промяна (предполагаме има се предвид намаление) в стойността на активите му от предоставянето на доставката до изтичането на период от 730 от изискуемостта на плащането. В повечето случаи изпълнението на това изискване би било практически невъзможно за доставчика и то не само защото от него ще се изисква да докаже отрицателен факт. Например, доставчикът би могъл да знае какви активи има дружество - длъжник посредством публикуваните му финансови отчети в Търговския регистър. Често неизрядни длъжници не публикуват финансовите си отчети. Дори да ги публикуват, това на практика става с почти година и половина закъснение (ако, например, трябва да се види какви са активите на едно дружество към март месец 2022 г., най-рано това би могло да стане към края на 2023 г., когато в Търговския регистър се публикуват финансовите отчети за 2022 г.). За длъжници - физически лица, би било практически много трудно изобщо да се разбере и докаже с какви активи разполагат. При все това от доставчика ще се очаква и да следи за намаляване на наличните активи на длъжника след датата на предоставяне на доставката. На практика, от доставчика ще се очаква да е предприел всички възможни действия по принудително изпълнение, за да докаже вероятната несъбираемост на вземанията си. Както посочихме по-горе, много често това би било икономически необосновано или нецелесъобразно по други причини. Такова изискване нарушава целите и смисъла на чл. 90, ал. 1 от Директивата;

- изискването намаляването на данъчната основа в повечето случаи да става задължително с кредитно известие. Наложената практика в търговския оборот е издаването на кредитно известие да се приема като равносилно на намаляване на цената/вземането. В случая на пълно или частично неплащане обаче няма

намаляване на цената/вземането. По принцип длъжникът продължава да дължи пълния размер на вземането. Затова издаването на кредитно известие за целите на намаляване на данъчната основа при неплащане е неудачно и може да доведе до обърквания, допълнителни търговски спорове и негативни последици в търговския оборот. Според нас е по-удачно документирането на намаляването на данъчната основа при неплащане да става по друг начин - напр., чрез специфичен протокол по чл. 117 от ЗДДС, който на практика до голяма степен постига същите цели по отношение на отчетността без да има потенциални негативни последици за търговския оборот.

Автор: ПРАЙСУОТЪРХАУСКУПЪРС БЪЛГАРИЯ (05.10.2022 19:39)

Становище на PwC България относно параграф 15 от проекта за ЗИД на ЗДДС

Принципно подкрепяме въвеждането на ред за намаляване на данъчната основа при пълно или частично неплащане на цената от клиент и съответно коригиране на платения от доставчика ДДС. Липсата на такъв ред до момента е в нарушение на чл. 90, ал. 1 от Директива 2006/112/ЕО ("**Директивата**") съгласно тълкуванията на последния от Съда на ЕС ("**СЕС**").

Считаме обаче, че предложеният подход (нови алинеи 8 до 12 в чл. 115 от закона) реално не пренася по правилен начин изискванията на Директивата, както те са тълкувани от СЕС. Съгласно предложеният подход намаляването на данъчната основа при пълно или частично неплащане е обвързано с толкова стриктни условия, че практическото му прилагане от данъчно задължените лица би било силно ограничено - почти до степен на обезсмисляне на въвеждането на такъв ред.

Чл. 90, ал. 1 от Директивата дава свобода на държавите-членки да определят условията за намаляване на данъчната основа. Но те трябва да направят това, имайки предвид принципа на съразмерност (пропорционалност). Според СЕС това означава, че условията не трябва да надвишават стриктно необходимото и не трябва да правят намаляването на данъчната основа неоправдано трудно, така че практически да водят до обезсмисляне на правилата за това. На мнение сме, че част от предложените условия нарушават принципа на съразмерност.

Автор: БСК Пресцентър (03.10.2022 11:18)

Становище на БСК

Становището на БСК е публикувано на адрес <https://bia-bg.com/standpoint/view/30791/>

Автор: Biser Tinchev (21.09.2022 10:55)

продължение 5

Видно от резултатите и от отговорите на въпросите в решенията на НАП:

- В сумите за реално внесен ДДС е включен и данъка от сделки, не попадащи в приложното поле на чл. 176в от ЗДДС;
- Преобезпечаването на реално събраното ДДС е в размер на десетки пъти. Ако се изключат сумите от предходната точка, ще е още повече. С увеличаването на цените

растат сумите на обезпеченията и размера на преобезпечаването;

- За последните 3 години са регистрирани само 2 случая на необходимост от използване на обезпечение в размер на около 40 хил.лв. на фона на стотици милиони гаранции;
- Интересна и бъдеща безпокойство е тенденцията на намаляване на броя на икономическите оператори и същевременно увеличаване на общата сума на гаранциите. Едновременно с това се увеличава и процента на преобезпечаване на ДДС. Към 15.06.2022 г. общата сума на обезпеченията е в размер на 218 милн. лева! Двойно повече от 6 месеца по-рано! А икономическите оператори са само 240. След още 3 месеца, към 12.09.2022 г., общата сума на обезпеченията вече е над 284 млн. лева! Икономическите оператори – 233. За сравнение - при въвеждане на тази правна норма бяха внесли обезпечения над 700 дружества. Колко са били преди това работещите на този пазар мога само да гадая.

Състоянието на регулацията към момента:

- Чл. 176в от ЗДДС регламентира учредяването на гаранции само от дружествата, които не са лицензирани складодържатели по смисъла на ЗАДС;
- Реално ДДС, който се внася в бюджета от горива, освободени за потребление в страната, се акумулира в дружествата лицензирани складодържатели по смисъла на ЗАДС. Същите са отговорни за внасянето му в държавния бюджет и съществува механизъм за гарантирането му;
- През 2018 година ЕК започва наказателна процедура срещу България. Изпратено е уведомително писмо С (2018) 1352 на ЕК по открита процедура за Нарушение № 2017/4125. Там изрично е записано “Единият от случаите е свързан с факта, че понастоящем малките дружества, търгуващи с горива, са задължени да плащат авансово прекомерно високи суми, за да гарантират, че могат да платят дължимото от тях ДДС. За големите дружества е достатъчно само да внесат гаранция в размер, равен на дължимото по сделките им ДДС. Комисията смята, че националното законодателство не е съвместимо с нормите на ЕС (Директивата за ДДС, Директива 2006/112/ЕО на Съвета) и със свободата на стопанска инициатива (член 16 от Хартата на основните права на ЕС).” Тогавашните управляващи по проект на Министерство на финансите заличават само долната граница на изискуемата гаранция от 50000 лв. Повече изменения в тази правна норма до момента няма;
- Предлаганият от мен процент, а именно 2 на сто от данъчната основа на облагаемите доставки, придобиванията или стойността на получените течни горива, освободени за потребление за предходния данъчен период, реално също ще преобезпечи задълженията на задължените лица за ДДС, като няма да създаде рискове за фиска. Осъществяването на предложението ми касае само доказано изрядните търговци, които определен период от време са извършвали дейности по този член, без да са констатирани нарушения. Трябва да се отбележи, че това далеч не е единственото обезпечение, което законодателството ни изисква от търговците на горива. Съществува още едно по ЗАРИДСНПНП, което по същество би могло да бъде използвано и за нарушения на данъчното законодателство.
- Въвеждайки тази промяна в размера на обезпечението, ще се освободи огромен ресурс, който дружествата ще могат да ползват за други цели в дейността си. И никак не е маловажно, че в повечето случаи това са банкови гаранции, които са немалък разход за банкови такси, нотариални такси, ипотечи, блокирани суми за гарантирането им и други подобни. Намаляването им неминуемо би довело до намаляване на цената на горивата със стойността на калкулираните в тях банкови

гаранции, което по мои изчисления е поне 0,5 ст. за всеки литър гориво. Месечните количества Вие можете много по-точно от мен да определите чрез системата „Контрол на горивата“ и да изчислите икономическият ефект от предложението ми.

Автор: Biser Tinchev (21.09.2022 10:55)

продължение 4

2021

Месец Обща сума на обезпеченията към последната календарна дата на месеца
Общо събрано ДДС от задължените лица по чл. 176в от ЗДДС Преобезпечено ДДС

/В пъти повече /

Януари	85 710 228,00	1 605 594,26	53,38
Февруари	85 710 228,00	790 867,55	108,37
Март	85 859 228,00	1 331 956,75	64,46
Април	85 759 228,00	2 200 609,45	38,97
Май	89 480 139,00	1 604 191,96	55,78
Юни	119 670 139,00	2 039 291,96	58,68
Юли	141 079 139,00	1 433 923,76	98,39
Август	146 960 144,00	1 935 187,08	75,94
Септември	145 526 144,00	1 663 711,76	87,47
Октомври	145 329 144,00	1 408 564,83	103,18
Ноември	146 475 144,00	2 862 261,40	51,17
Декември	145 108 144,00	2 721 362,65	53,32
Средно годишно :	118 555 587,42	1 799 793,62	70,76

Автор: Biser Tinchev (21.09.2022 10:55)

продължение 3

2020

Месец Обща сума на обезпеченията към последната календарна дата на месеца
Общо събрано ДДС от задължените лица по чл. 176в от ЗДДС Преобезпечено ДДС

/В пъти повече /

Януари	56 462 969,00	6 102 982,47	9,25
Февруари	56 059 369,00	8 929 301,08	6,28
Март	55 864 369,00	5 406 773,74	10,33
Април	55 811 569,00	3 440 617,20	16,22
Май	56 016 569,00	2 350 780,52	23,83
Юни	57 814 148,00	12 610 703,76	4,58
Юли	59 303 148,00	2 921 379,75	20,30
Август	59 923 148,00	9 328 736,29	6,42
Септември	56 195 228,00	30 178 149,20	1,86
Октомври	56 130 228,00	1 720 711,37	32,62
Ноември	56 140 228,00	1 968 998,92	28,51
Декември	85 790 228,00	4 938 531,86	17,37

Средно годишно : 59 292 600,08 7 491 472,18 14,80

Автор: Biser Tinchev (21.09.2022 10:54)

продължение2

В таблиците представени по-долу съм направил съпоставка между сумите предоставяни като обезпечения в полза на НАП от дружествата в страната, осъществяващи търговия с горива и сумите ДДС, събрани от НАП от същите тези дружества за последните три години. Данните са представени по месеци и средно годишно:

2019

Месец Обща сума на обезпеченията към последната календарна дата на месеца
Общо събрано ДДС от задължените лица по чл. 176в от ЗДДС Преобезпечено ДДС
/В пъти повече /

Януари	62 948 919,00	4 281 502,82	14,70
Февруари	62 840 419,00	2 277 343,24	27,59
Март	62 745 419,00	3 227 327,35	19,44
Април	62 877 419,00	1 039 904,08	60,46
Май	58 831 419,00	4 180 441,75	14,07
Юни	58 305 249,00	5 599 069,40	10,41
Юли	48 397 049,00	3 364 390,93	14,39
Август	64 325 249,00	5 367 863,52	11,98
Септември	58 392 369,00	7 231 256,46	8,07
Октомври	58 388 369,00	3 605 964,16	16,19
Ноември	57 083 369,00	2 975 064,62	19,19
Декември	56 476 969,00	10 746 371,40	5,26
Средно годишно	: 59 301 018,17	4 491 374,98	18,48

Автор: Biser Tinchev (21.09.2022 10:50)

продължение

Мотиви:

В преписка с Министерство на финансите Вх. № 94-00-481 от 2021 г., продължила и през 2022 г., съм развил достатъчно подробни мотиви за моето предложение за отпадане на думите „в 7-дневен срок“ от чл. 176в, ал. 4. Голяма част от тези мотиви сте изложили и във Вашето предложение за промяна, но не разбирам защо е необходим и 3-дневният срок? Всеки срок би довел до математическа неопределеност при анализ на дейността, съответно до липса на житейска логика. Едва ли някой може да отговори при така предложения срок в кой точно момент и с колко трябва да бъде увеличено конкретно обезпечение (справка в горната преписка).

По отношение на ал.5, касаеща началният момент на настъпване на обстоятелствата водещи до задължение за внасяне на обезпечение, съм повече от съгласен, че е необходим такъв срок. Там би било без значение според мен дали е 7 или 3-дневен. Т.е. предложението **§ 31а** може и да отпадне от моето предложение, ако споделите доводите ми.

Непонятно за мен, не е обсъдено второто мое предложение по преписка с Министерство на финансите Вх. № 94-00-481, а именно за размера на обезпечението. Както установих, сте изискали данни от НАП, с които да анализирате моето твърдение, но решихте да не споделяте с мен Вашите изводи, а и не сте включили никакви промени в тази посока. След като устно ми бе отказано да получа данните, с които Вие разполагате от НАП, направих запитване по ЗДОИ и получих необходимите за анализа данни. Няма как да знам дали Вие сте работили със същите, но подозирам, че не сте, след като не сте стигнали до изводи за прекомерната тежест на това обезпечение. По-долу представям получените данни и техния анализ на база информацията по решения Р-ЦУ-55/14.04.2022 и Р-ЦУ-67/23.05.2022 на НАП:

Автор: Biser Tinchev (21.09.2022 10:49)

Предложение за изменение по проекта

Предложение за изменение и допълнение в проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък добавена стойност

Уважаеми дами и господа,

В срока за обществено обсъждане на горния проект, правя следните предложения за изменението му:

§ 31. В чл. 176в, ал. 4 думите „в 7-дневен срок“ се заличават“.

§ 31а. В чл. 176в, ал. 5 думите „в 7-дневен срок“ се заменят с „в 3-дневен срок“.

§ 31б. В чл. 176в, се добавя ал. 2а „ Данъчно задължено лице, за което в продължение на три последователни години не са констатирани нарушения на този закон и което няма други непогасени публични вземания, има право да намали ставката на предоставяното по ал. 2, изречение първо обезпечение на 2 (две) на сто от данъчната основа на облагаемите доставки, придобиванията или стойността на получените течни горива, освободени за потребление за предходния данъчен период.

История

Начало на обществената консултация - 05.09.2022

Приключване на консултацията - 05.10.2022

Справка за получените предложения - 21.10.2022

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
